



REFERAT – BREDBÅNDSPROJEKT BRN

Møde vedr.	Barrierer for udbredelse af bredbånd - ledningsført
Tid og sted	24. september 2015 – Regionshuset
Deltagere	John Cocks, john.cocks@aalborg.dk Thomas Kampmann, thomas.kampmann@rn.dk Karina Dyrby Kristensen, karina.k@rn.dk Torben Mangaard Frandsen, tmf@hjoerring.dk Brian Aagaard, brian.aagaard@aalborg.dk Lars Enevoldsen, laen@frederikshavn.dk Leif Vasegaard Nielsen, lvn@vesthimmerland.dk Klaus Lentz, klaus.lentz@hjoerring.dk Jørn Winfred Rasmussen, jowir@rn.dk Thomas Meyer Balle, tmb@anycom.dk Ole Helleberg Stisen, TDC A/S (ohs@tdc.dk) Christian Frost Lauritsen, Nord Energi Fibernet A/S (cla@nordenergi.dk) Ole Bjerre Nielsen, Fiberbackbone (obn@fiberbb.dk) Christian Berg, Dansk Energi (chb@danskenergi.dk) Karsten Frost, Stofa (kfr@stofa.dk) Lars Peter Christiansen, Thy-Mors Energi (lpc@thymors.dk) Frank Christensen, TDC A/S (frchr@tdc.dk)

DAGSORDEN

1. Introduktion til bredbånd i Nordjylland
2. Barrierer for udbredelse af bredbånd
3. Næste skridt – hvad sker der nu?
4. Eventuelt

BESLUTNINGER

1. Introduktion til bredbånd i Nordjylland

Thomas Kampmann indledte mødet med at fortælle om projektet (jf. PowerPoint). Målet med mødet og det efterfølgende samarbejde er at lave en konkret plan for en fælles drejebog. Samt at starte en diskussion omkring hvad de forventede resultater, ved at forenkle og ensrette procedurer, kan blive. Kommuner og region er store kunder for bl.a. Bredbånd, det bør derfor undersøges om disse kan understøtte markedet, fx ved udbredelse af telemedicin.

BESLUTNINGER

Hjørring, Aalborg, Frederikshavn & Vesthimmerland repræsenterer de 11 kommuner ift. samarbejdet med leverandørerne om ensartethed af gravetilladelser, sagsbehandling osv.

2. Barrierer for udbredelse af bredbånd

Mødet om barrierer for udbredelse af bredbånd var initieret af kommunegruppen under bredbåndsprojektet i Nordjylland med det formål at identificere problemer vedrørende etablering af nedgravet bredbånd i Nordjylland. Følgende parter var inviteret:

- HEF A/S
- Nord Energi Fibernet A/S
- Stofa A/S
- TDC A/S
- Global Connect A/S
- Nyfors
- HAS (Hjørring antenneforening)
- Teleindustrien (brancheforening)
- Dansk Energi (Brancheforening)
- DLF(Brancheforening)

Deltagerne i mødet gav følgende bidrag til dialogen:

TDC.

TDC graver ikke længere kobber ned men bygger stort set kun ud på mobilområdet. Der er stort behov for at etablere antennepositioner for at TDC kan opfylde dækningskravet i 800 MHz licensen. Behandles på særskilt møde om mastepositioner den 7. oktober. TDC har lige haft en case med en masteposition, der blev afslået efter 8 måneders behandlingstid – så er det forfra igen.

TDC er ligeledes holdt op med at sætte teknikskabe (fremskudte DSLAM's) op i gadebilledet, da man oplever, at det er meget svært at få tilladelse. Et stort skab på 2x2 meter og 30 cm dybt passer ikke altid godt ind i bybilledet. TDC oplever, at kommunerne ikke ønsker gadeskabe placeret i byrummet. Så teknikskabe nyetableres nu kun på anmodning fra kunder, som så bliver involveret i at finde egnet placering (fx på en virksomheds grund eller offentlig bygning).

Det foreslås at skabene evt. kunne kombineres med byløsninger (affaldsenheder, busskure og infortavler). TDC er villige til at kigge på muligheden for dette, men det kræver at løsningerne er ens på nationalt plan, da de ikke ønsker at lave forskellige skabe til de forskellige landsdele (AP).

Der er meget lange behandlingstider ved ansøgning om gravning under banestrækning, der ejes af Banedanmark – typisk behandlingstid 8 måneder, selvom det burde indebære meget ringe risiko at lave en underboring til en kabelføring.

Stofa.

Stofa graver primært i de større byer, men oplever ikke problemer med at opnå gravetilladelser. Til gengæld oplever Stofa problemer med placering af passive infrastrukturkomponenter som gadeskabe, samlebrønde og teknikhuse. Stofa foreslår, at kommunerne overvejede placering for disse i planlægningen for området (AP).

Samgravning – dvs. orientering om planer og faktisk fællesudnyttelse af gravning sker kun i regi af teleindustrien, der har egen distributionsliste, der ikke når rundt til fiberselskaberne, der ikke direkte er medlem af teleindustrien (fiberselskaberne er medlem af teleindustrien gennem Waoo, men ikke sådan, at formidling af gravetilladelser formidles til relevante interessenter).

Formidling af planlagte gravetilladelser kunne være en nem gevinst for bredbåndsprojektet (AP).

BESLUTNINGER

TDC og Stofa fortalte at de siden 2008 har gjort brug af fællesgravning, ved at sende information pr. mail om alt gravning over 200 m. I den forbindelse bemærkes det desuden, at et subsite på LER informere om alt gravearbejde uanset størrelse og uanset om der er tale om 'hårde' eller 'bløde' ledninger (AP).

Ny vejlov er vedtaget i folketinget, og bekendtgørelse er på vej, der under alle omstændigheder kræver, at der informeres om planlagte gravninger sådan, at der bliver mulighed for at fællesudnytte opgravninger.

Der er ingen interesse for gravetilladelser fra de »hårde« infrastrukturer som vand, varme og spildevand, da de »bløde« infrastrukturer som kobber, fiber, coax ikke må samgraves.

Der er rigtig mange kommuner, der accepterer, at der ikke skal forhåndsansøges om nedgravning af stikledninger på fx under 5 meter – i disse tilfælde anmeldes nedgravningen blot efterfølgende. Det foreslåes, at Nordjylland etablerer fællespraksis på dette område (AP). Københavns K. har fx en bagatelgrænse på 5 meter (undtagen i city), og det samme har Aarhus K.

Nord Energi.

Nord Energi har samlet et skema med erfaringer med gravetilladelser fra de forskellige kommuner i Nordjylland. Skema distriberes i gruppen (Christian Frost Lauritsen, AP).

Fiberbackbone.

Fiberbackbone oplever ingen problemer med at få gravetilladelser i det område, hvor de graver ned. Det drejer sig primært om Holstebro, Lemvig og Struer. Og man oplever næsten samme service i Thisted. Når Fiberbackbone anmoder om gravning inden kl. 09.00 om formiddagen modtager man tilladelse kl. 12.00 samme dag.

Til gengæld bliver Fiberbackbone pålagt store udgifter til flytning af nedgravede ledninger, når der projekteres udvidelse af vejbane, cykelsti, svingbane fx til nyetableret industri, rundkørsel mv. Man efterlyser hensyntagen i planlægningen fra kommunernes side sådan, at behovet for flytning af den bløde infrastruktur minimeres i forhold til anlægsprojekter (AP).

VLTJ – Lemvigbanen (ex. Vemb-Lemvig-Thyborøn Jernbane) behandler ansøgninger om underboring i løbet af 2 uger.

Efter bordet rundt blev der fremført følgende kommentarer:

Der var udbredt enighed om, at det ikke er nødvendigt at få gravetilladelser samme dag, som de søges. Det vil være helt fint med 5 arbejdsdages behandlingstid (AP).

Kommunerne efterlyser generelt indsigt i projektplaner og oversigter sådan, at man kan se og forstå anmodning om tilladelser i en større sammenhæng. Denne baggrundsviden vil ofte kunne simplificere sagsbehandling sådan, at alle tilladelser, der hører til samme projekt, fx kan behandles ens. Flere kommuner har tidligere (og måske også nu) gennemført tilbagevendende planlægningsmøder med graveinteressenter, men de fleste er gået i stå. Der synes at være et behov for at genoptage disse møder – måske efter behov eller der er projekter, der kan drage fordel af det. Det er således også op til leverandørerne at tænke i disse muligheder (AP). Hvis kommunerne i fremtiden inviterer til ledningsejermøder vil det være mere relevant for ledningsejerne at deltage, hvis bløde- og hårde ledningsejere mødes hver for sig.

Aalborg K. er en af de eneste kommuner, der anvender partshøring på privat fællesvej – fx i sommerhusområder (AP).

Der er gravet mange tomrør ned allerede, og der mangler overblik over, hvor der er tilgængelig kapacitet, og hvem der i givet fald administrerer anvendelsen (AP).

BESLUTNINGER

Det blev foreslået, at der investeres i nedgravning af tomrør (passiv infrastruktur), når der alligevel graves i byerne, hvor gravning er forbundet med store omkostninger og store gener for forretningslivet (AP).

Aalborg kommune har forsøgt at sælge tomrør, men Vejdirektoratet har sagt nej til dette. Hjørring kommune meddeler at Erhvervsfremme Styrelsen godkender udlejning af tomrør. Det er vigtigt ved etablering af tomrør i fremtiden at evt. kommende lejere godkender dimensioner, så der ikke etableres tomrør der ikke kan anvendes i fremtiden (AP).

Det blev foreslået, at der etableres faste kontaktpunkter i kommuner og hos leverandørerne sådan, at kontakt nemt kan etableres (AP). Leverandørerne beskriver et godt samarbejde med kommunerne således:

- At man ved hvem skal man snakke med
- At der er etableret personlige relationer og netværk
- At det er muligt at tage en uformel snak om løsningsmuligheder

I Aarhus K. er der 6 ugers leveringstid på gravetilladelser, men i Nordjylland fungerer samarbejdet mellem leverandører og kommunerne generelt rigtig godt. Det kan altid forbedres, men der er ingen større konkrete kritikpunkter.

Dansk Energi talte for, at der er muligheder i offentlige Landdistriktmidler, der kan søges til investering i passiv infrastruktur. Midlerne er ganske vist ikke øremærket til formålet, men vil formentlig kunne ansøges og bevilges. Dansk Energi arbejder politisk for, at det bliver muligt (AP til finansiering).

Popstationer – teknikskabe opføres meget ofte på privat jord uden byggetilladelse. Der er forskel på kommunernes håndtering af popstationer – Hjørring K. giver fx tilladelse til popstationer uden byggetilladelse. Forslag om, at samme lempelige praksis bliver fælles praksis i Nordjylland (AP).

Der er meget forskel på prisen for leje af jord til popstationer. Forslag om, at prisen for leje gøres ensartet i Nordjylland og attraktiv for leverandørerne (AP).

Vilkår for gravning er generelt forskellige men dog ofte med henvisning til byggereglementet. Forslag om, at vilkår for gravning standardiseres i Nordjylland – specielt vilkår for genetablering (AP).

Leverandørerne gav udtryk for at planlagte gravninger sagtens kan leve med fx 5 hverdages leveringstid (AP).

Der er forskellige praksis i kommunerne i forhold til, om leverandører kan søge mange tilladelser – flere veje og områder samtidige, eller om ansøgninger skal være specificeret på konkrete veje (strækning). Det afhænger af muligheden for at fremsøge tilladelser efterfølgende – her skal der være mulighed for at søge ud på veje også selvom der er søgt for et projekt med større område. Dette forhold afklares (AP).

3. Næste skridt – hvad sker der nu?

Dialogen på mødet drejede sig primært om 1) barrierer for udbredelsen af bredbånd og 2) tilrådighedsstillelse af passiv infrastruktur, der kan forcere udviklingen (reducere investeringsbehov). Der var mange gode forslag specielt på reduktion af barrierer.

Kommunegruppen (repræsenteret ved 4 af de 11 kommuner i Nordjylland) arbejder nu videre med forslagene i forhold til, hvilke ændringer, der umiddelbart kan lade sig gøre ved administrative ændringer, og hvilke ændringer, der kræver politisk beslutning. Den videre proces aftales på næste arbejdsrunde i kommunegruppen – herunder også, hvordan leverandørgruppen indgår i denne proces. Der bliver enten en høringsrunde eller et nyt møde, hvor resultater vil blive præsenteret.

Der var på dette møde allerede forslag til, hvordan investeringer i passiv infrastruktur kan hjælpe udbredelse af bredbånd, men dette emne skal der arbejdes videre med for at få flere forslag på bordet og

BESLUTNINGER

samtidig kvalificere de stillede forslag. Proces for dette forløb er heller ikke helt fastlagt endnu, men forventelig vil der være et ønske om at inddrage leverandørerne i en nærmere dialog på et kommende møde specifikt om dette emne.

4. Eventuelt

Intet.

	HANDLING	ANSVARLIG	DEADLINE	STATUS
01	Forslag om max 5 hverdages behandlingstid for gravetilladelser i Nordjylland	Kommune-gruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
02	Forslag om at stikledninger under en bagatelgrænse kan graves uden tilladelse men med efteranmeldelse	Kommune-gruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
03	Forslag om mere hensyntagen til lednings-ejere ved anlæg, der kræver flytning af infrastruktur – fx ved erhvervsudstykningslinjer. Der formuleres en fælles politik og retningslinjer for Nordjylland	Kommune-gruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
04	Forslag om at der oprettes en mailingliste eller et news feed, som leverandører kan abonnere på, og hvor kommunerne i Nordjylland annoncerer ansøgninger om gravning, hvor der er mulighed for samgravning. Der kan også være mulighed for at leverandører kan annoncere planer	Kommune-gruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
05	Forslag om at der planlægges og gennemføres jævnlige planlægningsdage, hvor leverandører og kommunerne kan orientere hinanden om større projektplaner	Kommune-gruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
06	Forslag om fleksibel håndtering af partshøring på privat fællesvej	Kommune-gruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
07	Forslag om kortlægning af tilgængelig passiv infrastruktur og synliggørelse af processer og vilkår for anvendelse	Kommune-gruppen		Udnyttelse af passiv infrastruktur
08	Forslag om (offentlig) investering i tomrør, når der alligevel graves specielt i byerne (gågader mv.)	Kommune-gruppen		Udnyttelse af passiv infrastruktur



	HANDLING	ANSVARLIG	DEADLINE	STATUS
09	Forslag om at der etableres faste kontaktpunkter i kommunerne og hos leverandørerne sådan, at kommunikation og dialog kan udvikles og effektiviseres	Kommunegruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
10	Forslag om fleksibel håndtering af tilladelse til popstationer, teknikskabe mv.	Kommunegruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
11	Forslag om at standardisere lejepriser på jord til popstationer, teknikskabe mv. – måske også vurdere på, om prisen afspejler ønsket om bredbånd?	Kommunegruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
12	Forslag om at standardisere vilkår for gravning og ikke mindst reetablering efter gravning i Nordjylland	Kommunegruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
13	Forslag om at der etableres et fast track for gravetilladelser, der bare haster – betingelser mv.	Kommunegruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
14	Forslag om at det undersøges, hvorvidt bredbåndprojektet (kommunerne) kan få del i investeringsmidler fra Landdistriktmidler	Projektgruppen		Investering i passiv infrastruktur – fase II
15	Distribution af skema over erfaringer med samarbejde med forskellige kommuner	Nord Energi		Fjernelse af barrierer for bredbånd
16	Forslag om at det undersøges og harmoniseres, hvorvidt der kan søges for gravetilladelser for projekter eller om der skal søges for hver enkelt vejstrækning	Kommunegruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
17	Forslag om at der udvikles byløsninger til teknikskabe, hvor man kombinerer skabet med fx affaldsenhed, busskur, infotavle mv. Gerne på national plan, men giver også mening som fællesinitiativ i Nordjylland	Kommunegruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
18	Forslag om at placering af brønde, gadeskabe og teknikhuse tænkes ind i lokalplaner	Kommunegruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd
19	Forslag om at fremme brugen af LER som central kilde for information om muligheder for samgravning – fx gennem informationskampagner, undervisning, trække statistikker over brug mv.	Kommunegruppen		Fjernelse af barrierer for bredbånd



	HANDLING	ANSVARLIG	DEADLINE	STATUS
20	Det foreslås at aftale standard for dimensioner af tomrør med leverandørerne, når der planlægges investering i passiv infrastruktur	Kommune-gruppen		Udnyttelse af passiv infrastruktur